

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
(10)(2e)
(10)(2e)
(10)(2e)

M +31(0)6- (10)(2e)
(10)(2e) @minvws.nl

memo

Bezoek Radboud UMC
15 mei | 16:00 – 18.00 uur | Nijmegen

Beste Hugo,

Op vrijdagmiddag 15 mei breng je samen met de Duitse minister van Volksgezondheid, Jens Spahn, een bezoek aan het Radboud UMC in Nijmegen. Tijdens dit bezoek spreek je met verschillende wetenschappers over hun onderzoek naar COVID-19. Aansluitend heb je een bilateraal overleg met Jens Spahn (17.30 – 17.45 uur). Tenslotte vindt er een kort persmoment plaats.

Focus van dit bezoek is om meer te horen wat voor onderzoeken er worden uitgevoerd, o.a. onder leiding van (10)(2e) en (10)(2e). Er wordt met name gefocust op de opzet van de BCG trial (nog geen resultaten beschikbaar), maar ook op onderzoek over mogelijke behandeling en diagnostiek. Het RadboudUMC werkt ook nauw samen met Duitse onderzoekers (Max Planck Instituut). Er zullen naast de Nederlandse onderzoekers, ook Duitse collega's (digitaal en/of fysiek aanwezig) aanschuiven.

Je wordt, samen met Jens Spahn, ontvangen door (10)(2e) (10)(2e) (Voorzitter Raad van Bestuur) in een aparte ruimte om even kort elkaar te begroeten in een rustige setting. Vanuit daar worden jullie ontvangen in het studiecentrum, waar de rest van de delegatie zich al bevindt. Hier vindt de start van het werkbezoek plaats en zal er kort e.e.a. worden toegelicht en wordt er ook ingebeld met een aantal Duitse collega's. Vanuit deze locatie vinden er aansluitend in een aantal verschillende ruimtes korte gesprekken plaats met onderzoekers (zie ook programma in bijlage 1). Afsluiting van het werkbezoek vindt in het ziekenhuis (laboratorium) plaats, waar er kort wordt gesproken over het zorgproces en onderzoek in het ziekenhuis.

Let op: hou rekening met de 1.5 m afstand. Voor de Duitse delegatie is dit een extra belangrijke voorwaarde voor eventuele aanwezigheid van de aanwezigheid van pers (en dat ze dan geen mondmaskers hoeven te dragen in de wetenschappelijke faciliteiten/ Huize Heijendaal).

Bij de verplaatsingen binnen het ziekenhuis draagt de Duitse delegaties mondmaskers. De overige aanwezigen doen dat niet. De delegatie wordt bij deze verplaatsingen (niet alle, maar wel de verplaatsingen binnen het ziekenhuis) gesplitst in niet en wel 'mondmaskers-dragers', zodat er minder kans is dat er per ongeluk ongelukkige foto's worden gemaakt in de gangen. Op het laboratorium worden de mondmaskers weer af gedaan, mits er geen foto's worden gemaakt en er geen sprake is van een beeld van een ziekenhuisomgeving.

Datum
15 mei 2020

Aantal pagina's
25

(10)(2e) vergezelt je tijdens dit bezoek, evenals (10)(2e) 3) (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e) (PG). (10)(2e) is bijgepraat door (10)(2e) (10)(2e) voor het korte bilateraal overleg.

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Pers wordt uitgenodigd door RadboudUMC. Er is interesse getoond vanuit de Duitse en Nederlandse pers. Op social wordt content geplaatst op al je kanalen en wordt er ruimte in terugblikvlog #99 voor ingeruimd.

- **Bijlage 1: Programma en deelnemerslijst**
- **Bijlage 2: Achtergrondinformatie werkbezoek RadboudUMC**
- **Bijlage 3: Achtergrondinformatie bilateraal Spahn + De Jonge**
- **Bijlage 4: BCG, eerste opzet van communicatielijnen door Q&A's**
- **Bijlage 5: Nota Vergelijking Duitsland testen & traceren**

Met hartelijke groet, mede namens collega's van de directie Internationale Zaken en Publieke Gezondheid,

(10)(2e)
(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

Bijlage 1: Programma en deelnemerslijst

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

15 May afternoon	Section	Attendees
16.00-16.10	Welcome in Anatomisch museum Possibility of hand disinfection Coffee/tea/water/juice/sweet	(10)(2e) (10)(2e) 15 mei 2020 (10)(2e) - Minister de Jonge (10)(2e) - Minister Spahn (10)(2e)
16.10	Guests to the Hippocrates room	

PART 1 HIPPOCRATES

Press present at this part of the program

16.10 -16.13	Welcome by (10)(2e) (10)(2e) Introduction by (10)(2e) • Welcome and introduction attendees • Program of the day • Introduction Covid19Research Program Team	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) Minister de Jonge Minster Spahn (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
16.13-16.18	(10)(2e) • Introduction Mental resilience and introduction colleague (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) gives the floor to (10)(2e) via the live connection: • (10)(2e) explains the mental resilience project (10)(2e) thanks (10)(2e) and (10)(2e) and gives the floor to (10)(2e)	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) Online: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

	(10)(2e) and (10)(2e)	SG
16.18-16.25	(10)(2e) and (10)(2e) (10)(2e) • Introduces the BCG trial (10)(2e) invites the guests to walk together to the trial room and shows the BCG test environment	Directie Communicatie Beleidscommunicatie Datum 15 mei 2020
16.25-16.30	Viewing the test environment	
WALKING TO NEXT DESTINATION		
16.30 – 16.35	Walking route to the research tower	Colleagues who are going to the next program: • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • Minister de Jonge • Minister Spahn • (10)(2e) & (10)(2e) • (10)(2e) & (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e)
PART 2 RESEARCH TOWER		
16.35-16.43	Visit to the laboratory Research Diagnostics: Mucosal immunity Explanation by (10)(2e) (10)(2e) and (10)(2e) about their studies: • MuCo study • InLoCo study	In the laboratory: • Minister de Jonge • Minister Spahn • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) Depending on the location, some of the attendees can go inside: • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) & (10)(2e) • (10)(2e) & (10)(2e)

	(10)(2e) will finish this part	• (10)(2e) (10)(2e) G • (10)(2e) Directie Communicatie • (10)(2e) dscommunicatie • (10)(2e) • (10)(2e) Datum • (10)(2e) 15 mei 2020 • (10)(2e)
WALKING TO IC		
16.43-16.48	Walking route to the IC	Colleagues who are going to the next program: • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • Minister de Jonge • Minister Spahn • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e)
PART 3: IC		
16.48-16.53	Care: ICU in times of corona (10)(2e) • Explanation from (10)(2e) Radboudumc about how the past few weeks have been and what impact this has had on care	Attendees: • Minister de Jonge • Minister Spahn • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e)

	(10)(2e) will finish this part and shows us the conference room	SG Directie Communicatie Beleidscommunicatie
16.53-17.03	Research Treatment: Immunotherapy (10)(2e) and (10)(2e) (10)(2e) Explanation about the Targeting the bradykinin system in COVID-19 (10)(2e) will finish this part	In the conference room: - Minister de Jonge - Minster Spahn (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) Datum 15 mei 2020 Depending on the location, some of the attendees can go inside: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
WALKING TO AIG		
17.03-17.11	Walking route to the AIG Laboratory	Colleagues who are going to the next program: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) - Minister de Jonge - Minster Spahn (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

		SG Directie Communicatie Beleidscommunicatie
		Datum:
PART 4: AIG LABORATORY		
17.11 – 17.16	Research: Biomarker and systems Biology Research (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) will introduce their study about biomarker and systems Biology Research	In the laboratory: - Minister de Jonge - Minster Spahn (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) Depending on the location, some of the attendees can go inside: (10)(2e) will finish the topic and the researchers will leave the laboratory and invites (10)(2e) (10)(2e) and (10)(2e) to the room
17.16-17.20	(10)(2e) will introduce her experience around Covid19	In the laboratory: - Minister de Jonge - Minster Spahn (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
WALKING TO HUIZE HEIJENDAAL		
17.20 – 17.25	Walking route to HH	Colleagues who are going to the next program: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

		• (10)(2e) • Minister de Jonge • Minster Spahn • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) i (10)(2e) • (10)(2e) i (10)(2e) Datum • (10)(2e) i (10)(2e) 5 mei 2020 • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e)
PART 5: HUIZE HEIJENDAAL -CLOSING		
17.25 -17.30	Closing of the visit by (10)(2e) (10)(2e)	• (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • Minister de Jonge • Minster Spahn • (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) i (10)(2e) • (10)(2e) i (10)(2e) (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e) • (10)(2e)
PART 6: HUIZE HEIJENDAAL – Bilateral conversation MINISTERS		
17.30-17.45	Alignment of ministers	• Minister de Jonge • Minster Spahn
PART 7: BORDES HUIZE HEIJENDAAL - PRESS		
17.45-18.00	Press moment	• Minister de Jonge • Minster Spahn • (10)(2e) (10)(2e)

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Deelnemerslijst

$$\begin{array}{c} (10)(2e) \quad (10)(2e) \\ (10)(2e) \quad (10)(2e) \quad (10)(2e) \\ (10)(2e) \quad (10)(2e) \end{array}$$

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)

(10)/(2e)

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Locatie bilateraal overleg en persmoment, Huize Heijendaal

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Bijlage 2: Achtergrondinformatie werkbezoek

Algemene informatie RadboudUMC

Het RadboudUMC biedt patiënten topklinische en topreferente zorg. Ook hebben ze een belangrijke taak in het vergroten en verspreiden van kennis en kunde. Die taak vervullen ze door wetenschappelijk onderzoek te doen en onderwijs & opleiding te verzorgen. Hun drie hoofdtaken zijn dan ook: Onderwijs & Opleiding, Wetenschap en Patiëntenzorg.

- meer dan 100.000 patiënten komen elk jaar voor *het eerst* op één van de poliklinieken;
- Er worden ruim 35.000 operaties per jaar uitgevoerd;
- RadboudUMC heeft circa 600 bedden;
- Er werken in totaal circa 11.000 medewerkers werken bij het RadboudUMC;
- Tot slot zijn er ongeveer 3.300 studenten bij het Radboud.

Onderzoek Preventie: BCG trial – (10)(2e)

Het BCG-vaccin wordt primair ingezet tegen tuberculose. Het beschermt niet direct tegen het coronavirus, maar zorgt er wel voor dat het immuunsysteem een oppepper krijgt. Uit eerdere studies blijkt al dat het vaccin door die boost bescherming zou kunnen bieden tegen andere infecties. Er zijn bijvoorbeeld verschillende studies in kinderen en ouderen waaruit blijkt dat zij (iets) minder vatbaar zijn voor luchtweginfecties.

Deze studies vormen de aanleiding voor het onderzoek van (10)(2e) om te kijken of BCG-vaccinatie kan bijdragen aan het voorkomen of beperken van de ernst van een coronavirusinfectie.

- Het Radboudumc en Utrecht UMC voeren dit onderzoek nu uit onder meer dan 1.000 zorgmedewerkers, ook afkomstig uit andere ziekenhuizen. Op basis van de eerste resultaten lijkt vaccinatie met het BCG-vaccin voor 30-40% bescherming te kunnen bieden tegen een ernstig verloop van COVID-19. Het betreft voorlopige, nog niet gepubliceerde data.
- Daarnaast loopt een onderzoek onder ouderen. Inmiddels zijn 1.800 ouderen gevaccineerd, doel is 2.000 ouderen.
- (10)(2e) werkt ook de samenwerking met (10)(2a) aan twee klinische onderzoeken met een genetisch gemodificeerd BCG-vaccin.

Ook in andere landen is aandacht voor de mogelijke inzet van het BCG-vaccin. Er lopen op dit moment ook studies in onder andere (10)(2a). Verschillende (internationale) media schrijven over de kansen die BCG-vaccinatie

kan bieden bij de bestrijding van COVID-19. Op vrijdag 1 mei verscheen bijvoorbeeld een artikel in de New York Times waarin (10)(2e) wordt geïnterviewd over zijn onderzoek.

sg
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

NB We hebben de Gezondheidsraad om advies gevraagd met betrekking tot toediening BCG-vaccinatie, in relatie tot COVID-19. De eerste vergadering van de GR hierover is op donderdagavond 14 mei. De Gezondheidsraad zal de stand van de wetenschap op dit onderwerp in kaart gaan brengen. Dit zal volgens de voorzitter van de GR in ieder geval enkele weken gaan duren. Het is nog niet duidelijk of dit zal leiden tot een positief advies, enige terughoudendheid ten aanzien van brede implementatie is op zijn plaats. Het RIVM heeft aangegeven dat er nog meerdere te beantwoorden vragen zijn en daarnaast bestaat er nog geen wetenschappelijke consensus aangaande de effectiviteit. Een mogelijk voorstel zou kunnen zijn om, met gebruik van de reeds bestelde vaccins, een grootschalige onderzoekspilot op te zetten en zo meer informatie te vergaren.

Datum
15 mei 2020

Mogelijke vragen over het onderzoek:

- Kunt u een toelichting geven op het gemodificeerde BCG-vaccin waar Nederland en (10)(2a) gezamenlijk aan werken?
 - Kunnen wij nog iets betekenen in deze samenwerking?
- U test nu op een groep ouderen. Wanneer verwacht u resultaten? Wat is hierin de vervolgstap?
- Moeten we straks alle ouderen een BCG-vaccin aanbieden, net als de griepvaccin? Kan dat wel met alle kwetsbare groepen?
- Wat verwacht u van andere vaccins die gemaakt zijn van levend verzwakte ziekteverwekkers? In (10)(2a) wordt onderzoek gedaan naar het bmr-vaccin, in relatie tot COVID-19. Werkt u daarmee samen?

BCG-vaccin voor tuberculose-preventie

Het BCG-vaccin bevat verzwakte bacteriën van de stam *Bacillus Calmette-Guérin* (BCG). Het beschermt tegen infecties met tuberkel-bacteriën (*Mycobacterium tuberculosis*) en daardoor ook tegen tuberculose (tbc). Het vaccin is ontwikkeld in 1921 en is tot op heden het enige vaccin tegen tuberculose. In Nederland wordt niet iedereen met BCG gevaccineerd, maar alleen risicogroepen. Personen met verminderde cellulaire immuniteit, zoals hiv-patiënten, kunnen niet gevaccineerd worden vanwege het risico op zeer ernstige bijwerkingen.

In sommige gebieden waar veel tuberculose voorkomt, is bestrijding complex door het stijgende aantal tbc-gevallen dat parallel loopt met de hiv/aids-pandemie. Opkomende mycobacteriële resistentie tegen geneesmiddelen maakt de situatie nog ingewikkelder. Na decennia van gestage daling neemt de incidentie van tuberculose ook toe in geïndustrialiseerde landen, voornamelijk als gevolg van uitbraken in bijzonder kwetsbare groepen. Het onderzoek van (10)(2e) heeft geen consequenties voor de beschikbaarheid van het vaccin voor niet reguliere gebruik door de GGD'en. Wereldwijde beschikbaarheid van BCG-vaccinatie blijft echter wel een aandachtspunt, zeker als landen overgaan tot grootschalige inkoop van het vaccin.

Onderzoek Diagnostiek: Mucosale immuniteit - (10)(2e) en (10)(2e)

Doel van dit onderzoek is te bezien in hoeverre COVID-19 patiënten en hun huisgenoten mucosale immuniteit opbouwen. Met mucosale immuniteit wordt de

afweer bedoeld die is opgebouwd in de slijmvliezen van luchtwegen, maag-darmkanaal en urogenitaal systeem. De epitheelcellen van deze slijmvliezen spelen namelijk een belangrijke rol bij de initiatie en regulatie van de aangeboren en verworven immuunrespons.

sg
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Door mucosale antilichamen te meten bij huisgenoten van patiënten kunnen de onderzoekers achterhalen of mensen geïnfecteerd zijn met het virus of niet. Dit is bijvoorbeeld relevant voor kinderen, die het virus zonder het ontwikkelen van (ernstige) klinische symptomen bij zich kunnen dragen en verspreiden.

Onderzoek: Biomarker and systems Biology Research – (10)/(2e)

Een coronavirusinfectie uit zich bij de meeste mensen als een milde luchtweginfectie. Bij sommige mensen leidt het echter tot ernstige longontstekingen en *Acute respiratory distress syndrome* (ARDS): een ernstige ontstekingsreactie in de longen die ook wel shocklong wordt genoemd (10-15% van de patiënten). Bekend is dat ontstekingsreacties een cruciale rol spelen bij ernstige infecties en dus ook bij COVID-19.

De onderzoekers willen volgens een systeembioologische benadering wetenschappelijke informatie op verschillende systeemniveaus met elkaar integreren (genen, eiwitten, metabolieten, en de interacties tussen al deze componenten binnen cellen) om de mechanismen te beschrijven die bijdragen aan gevoeligheid voor het coronavirus en de ernst in het ziektebeloop. Deze inzichten kunnen bijdragen aan het identificeren van nieuwe diagnostische benaderingen en therapeutische doelen.

Vragen over het onderzoek

- Welke follow-up projecten heeft u voor ogen?
- Sluit dit onderzoek aan bij experimentele behandelingen die al worden toegepast, bijvoorbeeld met remdesivir?

SG
Directie Communicatie
Beleidscommunicatie

Datum
15 mei 2020

Bijlage 3: Achtergrondinformatie bilateraal Spahn + De Jonge (input: IZ)

Agenda

- **Collaboration on COVID-19 Test capacity**
- **German Council Presidency**

Samenwerking op laboratoriumgebied (input: (10)(2e) (10)(2e))

- Het (10)(2a) testbeleid is van meet af aan laagdrempelig geweest en heeft geleid tot een hoog aantal testen in verhouding tot de bevolking. Het Nederlandse testbeleid heeft zich ontwikkeld van behoorlijk restrictief beleid naar een juist zeer laagdrempelig beleid vanaf juni.
- Vanaf eind maart heeft het ministerie samen met de medisch-microbiologische laboratoria, geholpen door een Speciaal Gezant hard gewerkt om de landelijk coördinatie te versterken en de testcapaciteit te verhogen.
- Vanaf juni zullen we in staat zijn om 30.000 tests/dag af te nemen.
- Wij hebben hiervoor landelijke coördinatie ingericht via een ICT-systeem, CoronIT. Dat stelt ons in staat om testsamples toe te leiden naar die laboratoria die ruimte en materialen hebben.
- We hebben de laboratoria ingedeeld in 7 regionale clusters, en 8 pandemielabs die de extra toestroom kunnen verwerken.
- In de wintermaanden zal de testvraag naar verwachting pieken tot 70.000 testen per dag. Daar zijn we nu nog voorbereidingen voor aan het treffen.
- Onze strategie bestaat uit 3 lijnen: 1) vergroten capaciteit in de bestaande laboratoria 2) innovatieve diagnostiek zoals poolen, gebruiken andere protocollen en sneltesten, en 3) bezien of wij buitenlandse labcapaciteit kunnen benutten.
- Voor de 3e lijn zou ik willen verkennen of Nederland en (10)(2a) kunnen samenwerken.
- Wij hebben begrepen dat (10)(2a) nog veel onbenutte lab-capaciteit heeft, en het zou het voor ons interessant kunnen zijn om een samenwerkingsprotocol op te stellen, dat onze pandemielabs in staat stelt snel te schakelen met één of meerdere (10)(2a) counterparts.
- Ons Landelijke Coördinatieteam Diagnostische Keten heeft hiervoor al enig voorwerk verricht, graag zou ik deze samenwerking tussen onze ministeries op een praktische manier laten uitwerken.
- Wellicht kunnen onze medewerkers vragen samen met enkele geselecteerde laboratoria vragen dit verder uit te werken.
- Capaciteitsvraag: Er zijn wellicht 5.000 tot 10.000 testen per dag nodig. Dit gaat dan voornamelijk over PCR-testen (en geen antistoffen-testen).

volgende 12 pagina's verwijderd i.v.m. 10.2.a en 11.1 concept